

FILIPINO

Wika at Panitikan

Filipino – Baitang 7
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 4: Pagpapaliwanag sa Sanhi at Bunga
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikap ang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10
Regional Director: Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III
Assistant Regional Director: Dr. Victor G. De Gracia Jr., CESO V

Development Team of the Module

Author/s:	Jovanie A. Tangca-an
Reviewers:	Emma B. Cabibil, HT – I Marietess M. Santos, HT – I Alona A. Duhaylungsod, HT – I Nenita M. Aboniawan
Illustrator and Layout Artist:	Noel Jay S. Pahayac
Management Team Chairperson:	Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III <i>Regional Director</i>
Co-Chairpersons:	Dr. Victor G. De Gracia Jr., CESO V <i>Asst. Regional Director</i> Edwin R. Maribojoc, EdD, CESO VI <i>Schools Division Superintendent</i> Myra P. Mebato, PhD, CESE <i>Assistant Schools Division Superintendent</i> Mala Epra B. Magnaong, Chief ES, CLMD
Members:	Neil A. Improgo, EPS-LRMS Bienvenido U. Tagolimot, Jr., EPS-ADM Samuel C. Silacan, EdD, CID Chief Lorena R. Simbajon, EPS - Filipino Rone Ray M. Portacion, EdD, EPS – LRMS Marilyn C. Panuncialman, EdD, PSDS Maria Cheryl T. Samonte, EdD, Principal III/District In-charge Agnes P. Gonzales, PDO II Vilma M. Inso, Librarian II

Inilimbag sa Pilipinas ng
Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10
Office Address: Zone 1, DepEd Building, Masterson Avenue, Upper Balulang, Cagayan de Oro City
Contact Number: (088) 880 7072
E-mail Address: region10@deped.gov.ph

Filipino

Unang Markahan – Modyul 4

Pagpapaliwanag sa Sanhi at Bunga

Ang materyal sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga piling guro,ulong guro, punong guro, at Education Program Supervisor sa Filipino ng Kagawaran ng Edukasyon-Sangay ng Misamis Occidental. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon- Rehiyon 10 sa region10@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

Paunang Salita

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul 4 ukol sa Pagpapaliwanag sa Sanhi at Bunga

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

TALAAN NG NILALAMAN

Alamin	-----	1
Subukin	-----	1
Aralin 1	-----	4
Balikan	-----	4
Tuklasin	-----	5
Suriin	-----	6
Pagyamanin	-----	8
Isaisip	-----	10
Isagawa	-----	11
Tayahin	-----	12
Karagdagang Gawain	-----	14
Susi sa Pagwawasto	-----	16
Sanggunian	-----	17

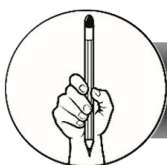

Alamin

Sa araling ito, malalaman mo ang kahalagahan nang maayos na pag-uugnayan ng mga salita, parirala at pangungusap na mahalagang sangkap para sa malinaw, lohikal at mabisang paglalahad. Sa pamamagitan nito ay maipaliliwanag mo ang sanhi at bunga ng mga pangyayari.

Layunin

- Naipaliliwanag ang sanhi at bunga ng mga pangyayari. **(F7PB-Id-e-3)**
- Natutukoy ang mga pang-ugnay na ginagamit sa pagpapahayag ng mga kaisipang nagsasaad ng sanhi at bunga.
- Nakabubuo ng isang pagpapaliwanag sa mga posibleng sanhi at bunga sa kasalukuyang pangyayaring naganap o nagaganap sa Mindanao.

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang mga pangungusap sa bawat bilang. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

- Ito ang nagsasabi ng kadahilanan ng mga pangyayari.

a. sanhi	c. epekto
b. bunga	d. resulta
- Tawag sa epekto ng kadahilanan ng mga pangyayari.

a. bunga	c. dahilan
b. sanhi	d. ugat
- Itinakbo sa ospital ang bata sapagkat nahimatay siya sa pagod.*
Ano ang pang-ugnay na ginamit sa sanhi at bunga sa pangungusap?

a. sa	c. pagkat
b. sapagkat	d. ang

4. *Ang bayaning nasusugatan, nag-iibayo ang tapang.*

Ano ang **bunga** sa pangungusap?

- a. bayaning nasusugatan
- b. nag-iibayo ang tapang
- c. ang tapang
- d. ang bayani

5. ***Matindi** ang sikat ng araw kaya ang mga damit sa sampayan ay agad natuyo.*

Ano ang **sanhi** sa pangungusap?

- a. ang mga damit sa sampayan
- b. malakas ang sikat ng araw
- c. agad natuyo
- d. ang sikat ng araw

6. *Ang kaniyang buhay ay umasenso dahil nakapagtapos siya ng pag-aaral.*

Ano ang **bunga** sa pangyayari?

- a. umasenso ang kaniyang buhay
- b. nakapagtapos siya ng pag-aaral
- c. kaya umasenso
- d. siya

7. *Tumaas ang presyo ng mga bilihin kaya naghihirap ang mga tao.*

Ano ang **sanhi** sa pangyayari?

- a. naghihirap ang mga tao
- b. tumaas ang presyo ng mga bilihin
- c. ang mga tao
- d. ang presyo ng mga bilihin

8. *Mas dumarami ang kaso ng COVID-19.*

Alin sa mga paliwanag ang angkop na **sanhi**?

- a. kakulangan ng disiplina ng mga tao
- b. kakulangan ng salapi
- c. kakulangan ng pamilya
- d. lahat ng nabanggit

9. *Si tatay ay nagkakaroon ng sakit sa atay.*

Alin sa mga paliwanag ang angkop na **sanhi**?

- a. naliligo araw-araw
- b. nakababad sa araw
- c. labis na pag-inom ng alak
- d. nakatutok sa kompyuter

10. *Si Venus ay nagsikap sa pag-aaral.*

Alin sa mga paliwanag ang angkop na **bunga**?

- a. maraming salapi
- b. sobrang maganda
- c. may trabaho
- d. magkaroon ng gantimpala

11. Alin sa mga salawikain ang **hindi** nagsasaad ng sanhi at bunga?

- a. Basta may sipag at tiyaga, may nilaga.
- b. Kapag may isinuksok, may madudukot.
- c. Ang taong nagigipit, sa patalim kumakapit.
- d. Magbiro ka sa lasing, huwag lang sa bagong gising.

12. *“Kung may itinanim, may aanihin.”*

Alin sa mga pahayag ang nagpapaliwanag sa salawikaing ito?

- a. tumutukoy sa paghihirap
- b. tumutukoy sa pagtitiyaga ng isang tao
- c. tumutukoy sa pag-iimpok ng isang tao
- d. tumutukoy sa paggawa nang mabuti sa ating kapwa

13. *“Ang taong nagigipit, sa patalim kumakapit.”*

Anong nais ipaliwanag ng sanhi at bunga sa salawikaing ito?

- a. Handang mangaliwa sa ibang may pamilya.
- b. Handang magkalkal ng basura ang tao para may makakain.
- c. Handang magbuwis ng buhay ang tao para mabuhay lamang ang pamilya.
- d. Handang mangibang-bansa ang tao para maiahon ang pamilya sa kahirapan.

14. Alin sa mga sumusunod ang angkop na nagpapaliwanag sa salawikaing, *“Kapag may isinuksok ay may madudukot?”*

- a. Mag-aksaya ng pera dahil may ipon.
- b. Kapag may nailagay ay may makukuha.
- c. Maraming mabibili ang taong may maraming pera.
- d. Kapag marunong mag-ipon, sa oras ng kagipitan ay may mapagkukunan.

15. *“Kapag may sipag at tiyaga, may nilaga.”*

Anong nais ipaliwanag ng salawikaing ito?

- a. Masipag magluto ang ina.
- b. Nagluto ng nilagang manok ang nanay.
- c. Matutong gumawa ng mga gawaing bahay.
- d. Nagbubunga nang magandang kapalaran ang pagsisikap.

Aralin

1

Pagpapaliwanag sa Sanhi at Bunga

Magandang buhay!

Sa pagtatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang makapagpapaliwanag sa sanhi at bunga ng mga pangyayari.

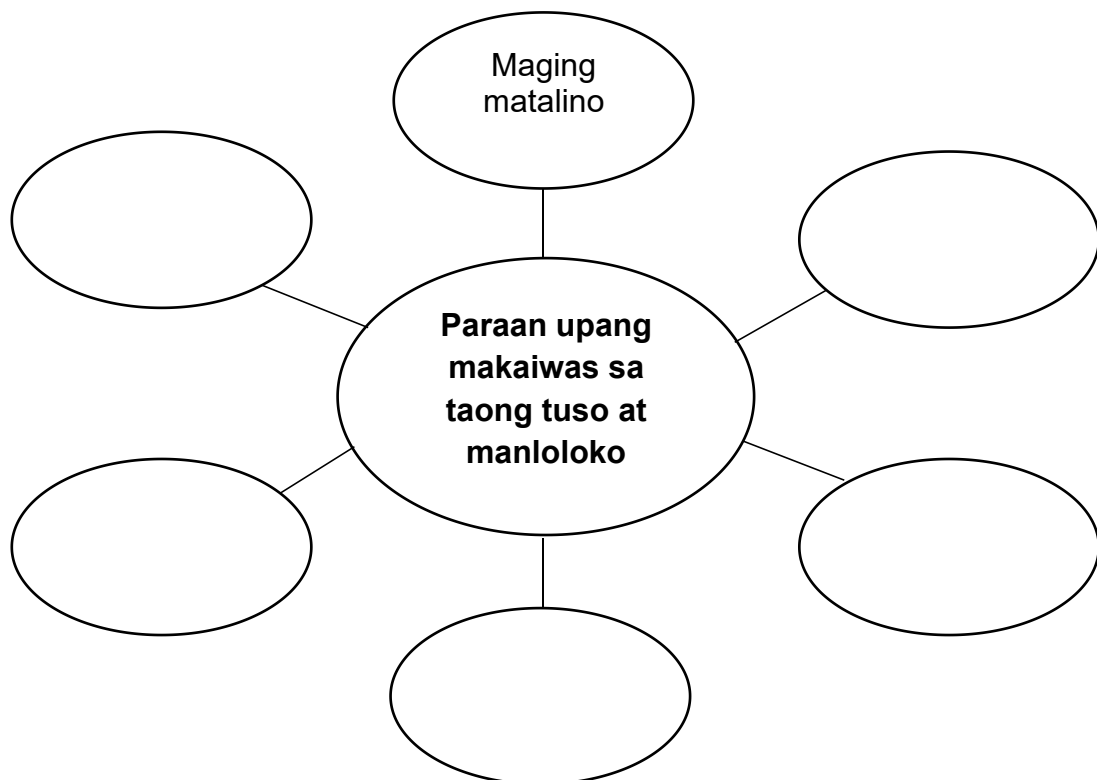
Handa ka na ba? Simulan na.

Balikan

Sa panahon ngayon, may maraming tuso at manloloko sa lipunan na patuloy pa rin sa kanilang masamang gawain. Ano kaya ang mga paraan upang makaiwas sa mga taong ito?

Panuto: Kopyahin ang grapikong disenyo na nasa ibaba at isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

Tuklasin

Panuto: Basahin at suriing mabuti ang epikong Indarapatra at Sulayman. Hanapin at isulat ang mga pang-ugnay na ginagamit bilang sanhi at bunga sa iyong sagutang papel o notbuk.

Indarapatra at Sulayman

(buod ng kuwento)

Pinauwi ni Haring Indarapatra si Prinsipe Sulayman sa Mantapuli, palilbhasa'y kagagaling lamang sa kamatayan upang makapagpahinga. Nagtungo naman ang hari sa Bundok Kurayan upang hanapin ang kinatatakutang ibon na may pitong ulo at matatalas na mga kuko. Natagpuan ni Haring Indarapatra ang ibon at sila ay naghamok. Sa tulong ng kanyang engkantadong sibat ay madali niyang napatay ang ibon.

Kaya naman ng kanyang matalo ang ibon ay hinanap niya ang mga taong naging dahilan upang matagpuan niya ang isang magandang diwang tuwang-tuwang nagpasalamat sa kanyang kabayanihan at katapangan. Isinama siya ng diwata sa yungib na pinagtaguan ng mga tao. Isinalaysay ni Haring Indarapatra ang pakikipaghamok nilang dalawa ni Prinsipe Sulayman sa mga halimaw at dambuhalang ibon. Sinabi ni Haring Indarapatra na maaari na silang lumabas sa kanilang pinagtataguan sapagkat wala na ang mga halimaw at ibong gumulo sa kanila. Nagpasalamat ang mga tao kay Haring Indarapatra.

Hiniling naman ni Haring Indarapatra sa magandang diwang pakasalan siya nito. Pumayag ang diwata at kaagad na ipinagdiwang ang isang magarbo at tunay na masayang kasalan. Tuwang-tuwa ang mga tao at walang pagod nilang isinisigaw na *“Mabuhay ang hari!”*

Bunga nito'y muling lumitaw ang malawak na lupang bagama't pawang kapatagan ay tunay na malusog naman. Hindi na bumalik sa sariling bayan si Haring Indarapatra. Doon na siya naghari sa mayamang lupa ng pulong Mindanao.

(Mula sa Pinagyamang Pluma 7)

Suriin

Basahin at unawaing mabuti ang mga pang-ugnay na nagbibigay ng sanhi at bunga.

Ang maayos na pag-uugnayan ng mga salita, parirala at pangungusap ay mahalagang sangkap para sa malinaw, lohikal, at mabisang paglalahad. Sa pamamagitan ng paggamit ng iba't ibang pang-ugnay ay higit na nabibigyang-diin ang layunin sa pagpapahayag.

Isa na rito ay ang pagbibigay ng **sanhi at bunga**.

Sanhi – ay tumutukoy sa pinagmulan o dahilan ng isang pangyayari. Ito ay nagsasabi ng mga kadahilanan ng mga pangyayari.

Narito ang mga pang-ugnay na nagpapakita ng sanhi o dahilan.

- * **sapagkat / pagkat**
- * **dahil / dahilan sa**
- * **palibhasa**
- * **kasi**
- * **naging**
- * **sanhi nito**

Bunga – ay ang resulta, kinalabasan o dulot ng pangyayari. Ito ang epekto ng kadahilanan ng pangyayari.

Narito ang mga pang-ugnay na nagpapakita ng bunga o resulta.

- * **kaya / kaya naman**
- * **dahil dito**
- * **bunga nito**
- * **tuloy**

Tandaan: Hindi lahat ng sanhi at bunga ay ginagamitan ng pang-ugnay.

Gawain 2

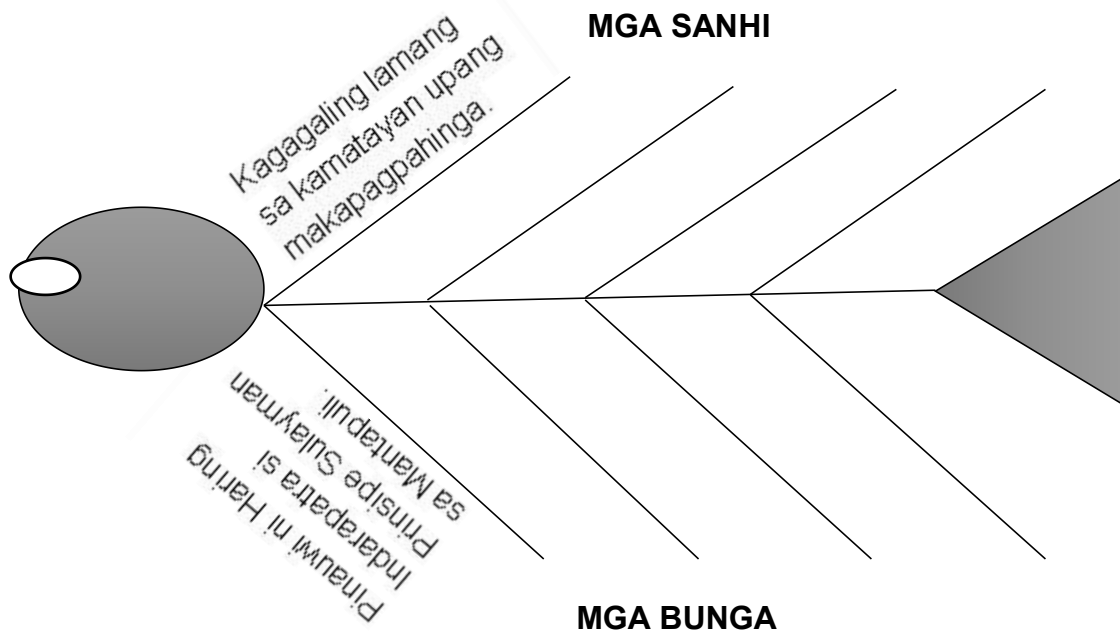
Panuto: Basahin at unawain ang mga pahayag. Sagutin ang mga sumusunod na tanong at isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Bakit pinauwi ni Haring Indarapatra si Prinsipe Sulayman sa Mantapuli?
 - a. dahil wala na itong halaga sa kaniya
 - b. dahil gusto niyang makapagpahinga
 - c. dahil kagagaling lamang nito sa kamatayan
 - d. dahil napagod siya sa paglalakad
2. Ano kaya sa tingin mo ang naging dahilan nang madaling pagkahulog ng loob ng diwata kay Haring Indarapatra?
 - a. matapang
 - b. malusog
 - c. mahinhin
 - d. maputi
3. Ano ang kaniyang ginawa matapos matalo ang ibon?
 - a. Hinanap niya ang mga taong naging dahilan upang matagpuan ang diwata.
 - b. Nagpahinga siya nang isang taon.
 - c. Namasyal siya sa kagubatan para makapagpahinga.
 - d. Nagpasalamat siya sa magandang diwata.
4. Bakit sinabi ni Haring Indarapatra na maaari na silang lumabas sa kanilang pinagtataguan?
 - a. Patay na ang mga halimaw at dambuhalang ibon.
 - b. Manghuhuli pa sila ng maraming ibon.
 - c. Pasalamatan nila ang mga taong tumutulong sa kanila.
 - d. Pagod na silang magtago.
5. Ano ang bunga ng pagdiriwang ng kasalan ni Haring Indarapatra sa magandang diwata?
 - a. Lumakas lalo ang kaniyang katawan.
 - b. Lumitaw ang malawak na lupa bagama't pawang kapatagan.
 - c. Umulan nang malakas.
 - d. Iniwan si Haring Indarapatra sa isang magandang diwata.

Gawain 3

Panuto: Batay sa nabasang buod ng Indarapatra at Sulayman, suriin ang mga pahayag na nagsasaad ng mga sanhi at bunga. Kopyahin ang disenyong grapikong *fishbone* na nasa ibaba at isulat ang mga sanhi at bunga mula sa epikong nabasa sa iyong sagutang papel o notbuk.

Paalala: Ginawa na ang unang bilang para sa iyo.

Pagyamanin

Gawain 4

Panuto: Basahin at suriin ang mga pangungusap. Isulat ang **Sanhi** kung ang sinalungguhitan ay naglalahad ng kadahilanan at **Bunga** naman kung naglalahad ng kinalabasan. Isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Muling nagdiwang ang mamamayan sa Bundok Kurayan dahil ikinasal si Haring Indarapatra sa magandang diwata.
2. Masayang nabubuhay ang mga naninirahan sa pulong Mindanao sapagkat sagana sila sa likas na yaman.
3. Dahil sa apat na halimaw ang doo'y nanalot, ang lagim ay biglang dumating sa kanilang bundok na dati'y payapa.

4. Namatay si Prinsipe Sulayman kaya naman hinagpis at kalungkutan ang nangingibabaw sa kaniyang sinasakupan.
5. Himalang nabuhay si Prinsipe Sulayman kasi ibinuhos ni Haring Indarapatra ang tubig na lunas sa bangkay nito.

Gawain 5

Panuto: Kompletuhin ang maaaring maging bunga ng mga sumusunod na sanhi upang mabuo ang diwa ng pangungusap. Kopyahin at isulat ang nabuong pangungusap sa sagutang papel o notbuk.

Paalala: Ginawa na ang unang bilang para sa iyo.

1. Siya ay isang tunay na kapatid na sadyang matulungin sa kapwa bunga nito ay marami ang nagmamahal sa kaniya.

2. Maraming tumutulong sa mga mahihirap sa panahon ng *lockdown* _____

3. Lahat ng tao ngayon ay laging nakasuot ng *face mask* _____

4. Ang kaso ng COVID-19 ay patuloy na tumataas _____

5. Araw-araw siyang umiinom ng alak _____

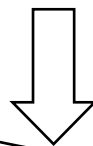
Isaisip

Binabati kita sa iyong kabaitan sa pagsagot sa mga naunang gawain. Ngayon naman ay susukatin ko ulit ang iyong kaalaman hinggil sa pagsagot sa isang katanungan na makikita sa ibaba.

Gawain 6

Panuto: Sagutin ang katanungan sa ibaba at kumpletuhin ang pahayag upang makabuo ng diwa o kaisipan. Isulat ang nabuong kasagutan sa iyong sagutang papel o notbuk.

Ano ang aral na nais ipahiwatig ng sanhi at bunga sa totoong buhay?

Ang aral na nais ipahiwatig ng sanhi at bunga sa totoong buhay ay _____

Kailangan nating tandaan ang mga pang-ugnay na ginamit sa sanhi at bunga upang maging malinaw ang diwa ng pangungusap. Dahil dito, ang maayos na pang-uugnayan ng mga salita, parirala at pangungusap ay mahalagang sangkap para sa malinaw, lohikal, at mabisang paglalahad. Sa pamamagitan ng paggamit ng iba't ibang pang-ugnay ay higit na nabibigyang-diin ang layunin sa pagpapahayag.

Isagawa

Gawain 7

Panuto: Tingnan ang *graphic organizer* na nasa ibaba. Mag-isip ng isang kasalukuyang pangyayaring naganap o nagaganap sa Mindanao. Ipaliwanag ang mga posibleng sanhi at bunga ng mga ito, itala ang ibang hinihingi sa mga kahon sa iyong sagutang papel o notbuk at gumamit ng mga pang-ugnay sa pagsagot.

Napiling Pangyayari:

Ang sariling saloobin tungkol dito:

Posibleng Sanhi ng Pangyayari:

Posibleng Bunga ng Pangyayari:

Isulat ang napag-isipang solusyon o maitutulong sa problemang nabanggit:

Tayahin

Panuto: Basahing mabuti ang mga pangungusap sa bawat bilang. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Tumutukoy ito sa pinagmulan o dahilan ng isang pangyayari.
a. sanhi
b. bunga
c. epekto
d. resulta
2. Ano ang kinalalabasan o dulot ng isang pangyayari?
a. bunga
b. sanhi
c. dahilan
d. ugat
3. *Itinakbo sa ospital ang bata sapagkat nahimatay siya sa pagod.*
Ano ang pang-ugnay na ginamit sa sanhi at bunga?
a. sa
b. sapagkat
c. pagkat
d. ang
4. *Pumutok ang gulong ng sasakyan ni Jovanie kaya napatigil siya sa daan.*
Ano ang **bungang** ipinapahiwatig sa pangungusap?
a. pumutok ang gulong
b. napatigil siya sa daan
c. gulong ng sasakyan
d. sasakyan ni Jovanie
5. *Ang mga damit sa sampayan ay agad na natuyo pagkat sobrang matirik ang sikat ng araw.* Ano ang **sanhing** isinasaad sa pangungusap?
a. ang mga damit sa sampayan
b. matirik ang sikat ng araw
c. agad natuyo
d. ang sikat ng araw
6. *Nakapagtapos siya ng pag-aaral kaya umasenso ang kaniyang buhay.*
Ano ang **bungang** ipinapahiwatig sa pangyayari?
a. umasenso ang kaniyang buhay
b. nakapagtapos siya ng pag-aaral
c. kaya umasenso
d. siya
7. *Maraming naghihirap sa panahon ng krisis kasi tumaas ang presyo ng mga bilihin.*
Ano ang **sanhing** isinasaad sa pangyayari?
a. maraming naghihirap
b. tumataas ang presyo ng mga bilihin
c. sa panahon ng krisis
d. ang presyo ng mga bilihin

8. *Tumataas ang kaso ng COVID-19.*

Alin sa mga paliwanag ang angkop na sanhi?

- a. kakulangan ng disiplina ng mga tao
- b. kakulangan ng salapi
- c. kakulangan ng pamilya
- d. lahat ng nabanggit

9. *Si nanay ay nagkaroon ng sakit sa baga.*

Alin sa mga paliwanag ang angkop na sanhi?

- a. naliligo araw-araw
- b. nakababad sa araw
- c. labis na pag-inom ng alak
- d. nakatutok sa kompyuter

10. *Si Jovern ay nagsikap sa pag-aaral.*

Alin sa mga paliwanag ang angkop na sanhi?

- a. maraming salapi
- b. sa labis na kahirapan
- c. may trabaho
- d. gustong may gantimpala

11. Alin sa mga salawikain ang **hindi** nagsasaad ng sanhi at bunga?

- a. Kung may sipag at tiyaga, may nilaga.
- b. Kapag may isinuksok, may madudukot.
- c. Ang taong nagigipit, sa patalim kumakapit.
- d. Magbiro ka sa lasing, huwag lang sa bagong gising.

12. Alin sa mga paliwanag ang nagpapaliwanag sa salawikaing,

“Kung may itinanim, may aanihin”?

- a. tumutukoy sa pagtitiyaga ng isang tao
- b. tumutukoy sa pag-iimpok ng isang tao
- c. tumutukoy sa paggawa nang mabuti sa ating kapwa
- d. tumutukoy sa paghihirap ng taong nagtatanim sa bukid

13. Ano ang nais na ipaliwanag ng sanhi at bunga sa salawikaing,

“Ang taong nagigipit, sa patalim kumakapit”?

- a. Handang mangaliwa sa ibang may pamilya.
- b. Handang mamulubi sa daan mabuhay lamang sa mundo.
- c. Handang mangibang bansa para maiahon sa kahirapan ang pamilya.
- d. Handang magbuwis ng buhay ang tao mabuhay lamang ang pamilya.

14. *“Kapag may isinuksok, may madudukot.”*

Alin sa mga sumusunod na paliwanag ang angkop na napapaloob sa nabanggit na salawikain?

- a. Kapag may nailagay ay may makukuha.
- b. Maraming pera sa bahay dahil may sariling negosyo ang magulang.

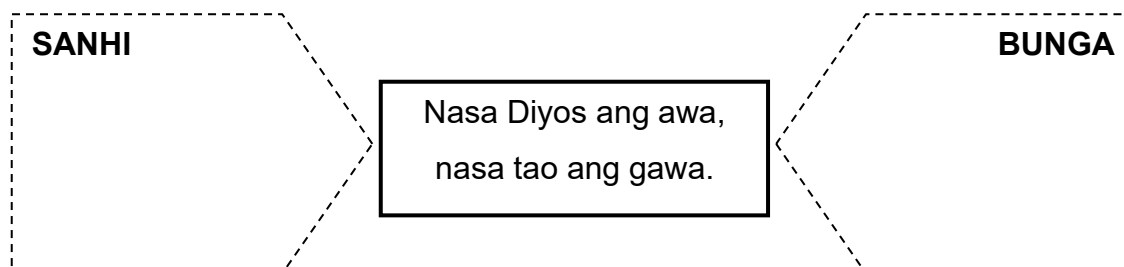
- c. Mag-aksaya ng pera dahil may ipong malaki sa bangko ang magulang.
 - d. Kapag marunong mag-ipon, sa oras ng kagipita'y may mapagkukunan.
15. Ano ang nais na ipaliwanag ng salawikaing,
"Kapag may sipag at tiyaga, may nilaga."
- a. Masipag magluto ang ina.
 - b. Nagluto ng nilaga ang nanay.
 - c. May magandang trabaho kung laging magsisikap.
 - d. May kapalit na magandang kapalaran ang pagsisikap.

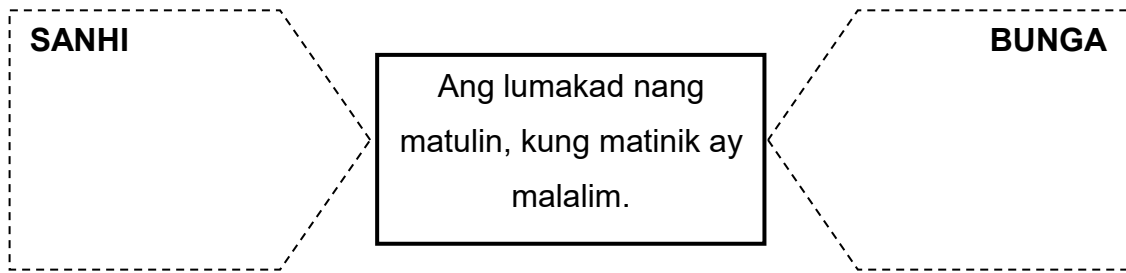
Karagdagang Gawain

Gawain 8

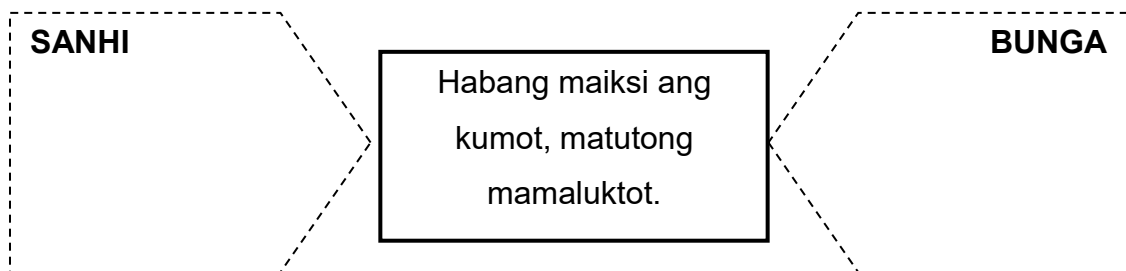
Panuto: Basahin at suriin ang mga salawikain na nasa loob ng kahon. Tukuyin ang inilalahad na sanhi at bunga nito sa dalawang magkabilaang kahon sa gilid at ipaliwanag ito. Isulat ang sagot sa sagutang papel o notbuk.

PALIWANAG:

PALIWANAG:

PALIWANAG:

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <p>1. a 11. d 2. a 12. b 3. c 13. c 4. b 14. d 5. b 15. d 6. a 7. b 8. a 9. c 10. d</p>	<p>Surlin</p> <p>Gawain 1</p> <p>1. palibhasa 2. kaya 3. dahilan 4. sapagkat 5. bunga</p> <p>Gawain 2</p> <p>6. b 7. a 8. a 9. a 10. b</p>	<p>Pagymamanin</p> <p>Gawain 4</p> <p>1. Bunga 2. Sanhi 3. Sanhi 4. Sanhi 5. Sanhi</p>	<p>Tayahin</p> <p>1. a 11. d 2. a 12. a 3. b 13. d 4. b 14. d 5. b 15. d 6. a 7. b 8. a 9. c 10. b</p>
---	---	--	---

Sanggunian

AKLAT

- Baisa, Ailene G. et al. *Pinagymang Pluma 7*. Phoenix Publishing House Inc, 2014.

LARAWAN

- www.pandayan.com.ph

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10

Zone 1, DepEd Building Masterson Avenue, Upper Balulang

Cagayan de Oro City, 9000

Telefax: (088) 880 7072

E-mail Address: region10@deped.gov.ph